KANSALLINEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET FÖR UTBILDNINGSUTVÄRDERING
FINNISH EDUCATION EVALUATION CENTRE

CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Mervi Vidgrén, Perttu Jämsén, Rico Martikainen, Marjaana Mäkelä, Kirsi Mustonen & Sanna Vahtivuori-Hänninen. Centria-ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Leena Saari**
Auditointivuosi **2023**, Karvin julkaisu **14:2023**
Kieli **Suomi**
ISBN **978-952-206-792-0 pdf**

1.1 Koulutuksen suunnittelu

- Korkeakoulun itsearviointi

Koulutustarjonta suunnitellaan palvelemaan alueen työ- ja elinkeinoelämää

Centria järjestää tutkintoon johtavaa koulutusta tekniikan, liiketalouden, humanistisen ja kulttuurialan sekä sosiaali- ja terveysalan koulutusta. Tutkintoon johtavan koulutuksen lisäksi Centrialla on jatkuvan oppimisen tarjontaa työikäisille opiskelijoille. Jatkuvan oppimisen koulutustarjonta sisältää mm. Averkon verkko-opinnot, avoimen ammattikorkeakoulun opinnot, polku- ja väyläopinnot, muunto- ja erikoistumiskoulutuksia, työvoima-, täydennys- ja yrityskohtaisia koulutuksia.

Koulutuksen suunnittelussa Centria tekee aktiivisesti yhteistyötä Opetus- ja kulttuuriministeriön, alueen työ- ja elinkeinoelämän, maakuntaliittojen, kauppakamareiden ja alueen elinkeino- ja kehitysyhtiöiden sekä yritysjärjestöjen kanssa, jotta se pystyy vastaamaan alueen osaamistarpeeseen jo tulevaa ennakoiden. Centrian vahvuus on kyky vastata nopeasti alueelta nouseviin osaamistarpeisiin tutkintokoulutuksen lisäksi tarjoamalla erikoistumis- ja muuntokoulutusta, jolla alueelle voidaan kouluttaa ketterästi osaavaa työvoimaa juuri alueen työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Alueen teollisuudesta nousseen tarpeen perusteella Centria haki konetekniikan koulutuksen lisäämistä sen tekniikan ammattikorkeakoulututkintoon ja konetekniikan insinöörin koulutus käynnistyi uudelleen syksyllä 2020. Syksyllä 2022 käynnistyi akkutekniikan muuntokoulutus vastaamaan alueen kasvavan akkuteollisuuden osaamistarpeisiin. Alueellisesti akkuteollisuuden koulutusten kehittämisessä tehdään yhteistyötä mm. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän ja Kokkolan Yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa.

Yhteistyötä alueen työ- ja elinkeinoelämän kanssa hyödynnetään mm. opetussuunnitelmatyössä ja sisältöjen kehittämisessä. Osassa koulutusaloja on koottu neuvottelukunnat elinkeinoelämän

keskeisistä toimijoista ja osassa koulutusaloja käydään muulla tavoin vuoropuhelua alueen organisaatioiden kanssa. Vuoropuhelua alueen työ- ja elinkeinoelämän kanssa on tiivistetty syksystä 2022 alkaen perustamalla työ- ja urapalvelut. Työelämäpalautetta saadaan myös opiskelijoiden tehdessä harjoitteluja alueen organisaatioissa ja niihin toimeksiantona tehtävien opinnäytetöiden yhteydessä. Vaikka työelämäyhteistyö on tiivistä, itsearvioinnin yhteydessä opettajat tunnistivat tarpeen edelleen systematisoida työelämäkontaktien hallintaa ja hyödyntämistä opetuksessa, kontaktien usein perustuessa opettajien henkilökohtaisiin verkostoihin.

Opiskelijan joustavat opiskelupolut

Koulutuksen suunnittelussa vahvana näkökulmana on kasvattaa opiskelijan osaamista, ammattitaitoa, monialaisuutta sekä kansainvälisyystaitoja, mitkä palvelevat alueen työelämän tarpeita. Oppimisratkaisuja suunniteltaessa halutaan tukea yksilöllisten opintopolkujen toteutuminen. Opiskelijalle tarjotaan joustavia tapoja suunnitella omaan opiskeluun sopiva vaihtoehto päivä- ja monimuotototeutuksista. Hakijamäärät monimuotototeutuksiin ovat kasvaneet voimakkaasti ja Centrialla on kehitetty monimuotototeutuksia sekä verkkopedagogiikkaa ketterien kokeiluiden kautta mm. saavutettavampaan muotoon.

Opetusta kehitetään kohti HyFlex -opetusta siinä muodossa ja laajuudessa, minkä opettajamme kussakin toteutuksessa kokevat parhaaksi. HyFlex-mallisella opintojaksolla opiskelija voi valita, osallistuuko hän lähiopetukseen, opetukseen verkossa samanaikaisesti tai opetukseen verkossa eriaikaisesti. Itsearvioinnissa erilaiset opiskeluvaihtoehdot tunnistettiin myös vaativan opettajalta jatkuvaa osaamisen kehittämistä, kun siirrytään toimimaan entistä enemmän digitaalisissa ympäristöissä. Pedagogisen ja digipedagogisen osaamisen kehittämistä tuetaankin digikehittämispalveluiden ja digipedakehittäjät ryhmän toimesta, jotka antavat tukea ja neuvoja opettajille digitaalisen opetuksen toteuttamisessa.

Osaamisperusteisuus opintojen suunnittelun lähtökohtana

Centria otti uudistetut, entistä vahvemmin osaamisperusteiset, opetussuunnitelmat käyttöön syksyllä 2022. Uudet opetussuunnitelmat rakentuvat työelämärelevanteista osaamisalueista, osaamisalueet/jaksot sisältävät opiskelijalähtöiset osaamistavoitteet, joille on määritelty monipuoliset ja selkeät arviointikriteerit. Opetussuunnitelmat rakentuvat ydinosaamista kasvattavista ja profiloivista opinnoista, jotka koostuvat 10-20 opintopisteen moduuleista eli osaamiskokonaisuuksista. Moduulien avulla opiskelija suunnittelee mitä osaamista opinnoissa syventää ja laajentaa. Osaamistavoitteet kertovat opiskelijalle minkälaista osaamista häneltä edellytetään, sekä auttavat häntä arvioimaan omaa oppimistaan. Työelämälle osaamistavoitteet konkretisoivat korkeakoulututkinnon suorittaneiden osaamista ja valmiuksia erilaisiin työtehtäviin.

Opetussuunnitelmia laadittaessa huomioidaan ammattikorkeakoulututkinnon ja ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon kompetenssit sekä Centrian itsensä määrittämät yleiset, työelämätaitoja vahvistavat kompetenssit. Kompetensseja ovat viestintä-, vuorovaikutus- ja kommunikointitaidot, itsensä johtamisen taidot, ajattelun- ja kokonaisuuksien hallintataidot,

jatkuvan oppimisen taidot sekä kestävän kehityksen taidot ja kansainvälisyysosaaminen. EQF- ja NQF-luokitukset ohjaavat koulutusten suunnittelua opinnoissa tavoiteltavan osaamisen osalta. Opintojaksojen suorittamisen työmäärässä hyödynnetään ECTS- ohjeistusta ja työmäärän arvioinnissa hyödynnetään opiskelijoilta saatavaa palautetta.

Vuonna 2021 Centrialla tehtiin suuri uudistus siirtymällä käyttämään verkko-oppimisympäristö Itslearningiä tukemaan paremman digitaalisen pedagogiikan toteuttamista. Itslearning tukee mm. opintojakson suunnittelua, toteutusta ja arviointia osaamisperusteisesti.

Kaikissa tutkintokoulutuksissa on kansainvälisyyspolku, joka mahdollistaa kaikkien opiskelijoiden kansainvälisyysosaamisen kehittymisen joko vaihdon tai kotikansainvälistymisen kautta. Opiskelijat suorittavat myös englanninkielisiä opintoja sekä opiskelevat kansainvälisyyttä osana opintoja. Kaikissa koulutuksissa ja tutkinto-ohjelmissa on TKI-polku, missä TKI on integroitu osaksi opetussuunnitelmaa. Syksyllä 2022 valmistui opiskelijan TKI-polkuopas tukemaan opetuksen ja TKI:n integraatiota.

Vahvuudet	**Kehittämiskohteet**
Koulutusten suunnittelussa vahva kytkentä strategian toteutukseen opetuksen strategisen toimintaohjelman kautta	Opetussuunnitelmien osaamisperusteisuuden vahvistaminen ja tasalaatuistaminen OPS-uudistuksen jälkeen tavoitteissa sekä arvioinnissa kaikissa koulutusohjelmissa
Kyvykkyys vastata alueen osaamistarpeisiin erilaisin koulutustoteutuksin	Opiskelijan TKI-polun vahvistaminen ja opiskelijoiden osallistaminen TKI-toimintaan
Kansainvälisyys vahva osa opetusta	Opettajien osaaminen ja työn hallinta monimuotoisissa opetusympäristöissä
	Jatkuvan oppimisen koulutustarjonnan yhtenäistäminen ja kehittäminen

1.1 Koulutuksen suunnittelu

- Auditointiryhmän arvio

Centria-ammattikorkeakoulun strategia tukee koulutuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa tehtäviä valintoja esimerkiksi painopisteiksi valittujen kansainvälisyyden ja työelämäläheisyyden avulla. Auditointihaastattelujen perusteella koulutustarjonnan suunnittelussa huomioidaan korkeakoulun strategiset linjaukset.

Monipuolinen sidosryhmäyhteistyö tukee koulutuksen suunnittelua

Centria tekee monipuolista yhteistyötä koulutuksen suunnittelussa alueellisten toimijoiden ja sidosryhmiensä kanssa. Koulutuksen suunnittelussa sidosryhmien näkemyksiä otetaan huomioon koulutuksen sisällöissä, osaamistavoitteissa ja osin arviointiperusteissa. Tämä toteutuu käytännössä neuvottelukuntatoimintana, hankkeissa toteutettavina opinnäytetöinä ja työelämän edustajien osallistumisena opetussuunnitelmien uudistamiseen. Sidosryhmäyhteistyö vahvistaa myös jatkuvan oppimisen kokonaisuuden kehittämistä. Tästä hyviä esimerkkejä auditointiryhmän mielestä ovat uusien koulutusten suunnittelu ja käynnistäminen yritysten kanssa todettujen tarpeiden perusteella.

Opetussuunnitelmat ovat osaamisperustaisia, mutta tulkintaan lisää selkeyttä

Itsearviointiraportin mukaan koulutusten osaamistavoitteet määritellään yhteiskehittämisen menetelmin. Prosessiin on korkeakoulun ohjeistus. Opiskelijoiden työmäärä on kuvattu yhteiseurooppalaisen ECTS-järjestelmän (European Credit Transfer and Accumulation System) mukaisesti. Itsearviointiraportin mukaan osaamistavoitteet vastaavat Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien kansallisen viitekehyksen tavoitteita. Haastatteluiden mukaan viitekehyksen merkitys suunnittelutyössä ei ilmene samassa määrin kaikilla koulutusaloilla. Jatkuvan oppimisen kokonaisuuksissa vastaavuutta kansalliseen viitekehykseen tulisi edelleen selkeyttää.

Opetussuunnitelmat ovat osaamisperusteisia. Centrian intranetin ja haastatteluiden perusteella niiden hyväksymiseen on selkeä menettely. Ohjeistuksia tulkitaan kuitenkin tiimeissä osin epäyhtenäisesti. Auditointiryhmä suosittelee korkeakoulun ja koulutusalakohtaisen ohjeistuksen vahvistamista. Tämä lisäisi johdonmukaisuutta ja parantaisi opiskelijoiden tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua.

TKI-toiminta ja tutkimus osana koulutusta

Opetuksen ja TKI-työn integroitumista on vahvistettu opetussuunnitelmauudistuksella. Opiskelijoiden TKI-polku on mallinnettu Centria-ammattikorkeakoulun intrassa hyvin ja motivoivasti, mikä tukee opiskelijan kehittymistä oman alansa asiantuntijaksi. Opetus- ja TKI-henkilöstön haastattelujen mukaan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI) on yhdistetty suunnitelmallisesti myös opiskelijoiden harjoitteluihin. Kiinteä työelämäyhteystyö ja monipuoliset verkostot ovat auditointiryhmän mielestä merkittävä vahvuus Centrian koulutusten suunnittelussa.

Auditointiryhmä suosittelee, että tutkimukseen perustuvan tietoa hyödynnetään koulutusten suunnittelussa nykyistä vahvemmin. Tutkimusperustaisuus rakentaa hyvää opetuksen laatua ja voi lisätä sekä vastavalmistuneiden että jo pidempään työelämässä toimineiden motivaatiota jatkuvaan oppimiseen.